

Vergaderjaar 1983–1984

16947 (R 1181)

Vaststelling van nieuwe, algemene bepalingen omtrent het Nederlandschap ter vervanging van de Wet van 12 december 1892, Stb. 268 op het Nederlandschap en het ingezetenschap (Rijkswet op het Nederlandschap)

Nr. 13

GEWIJZIGD ONTWERP VAN RIJKSWET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat er mede in verband met de bekrachtiging van het op 30 augustus 1961 te New York tot stand gekomen Verdrag tot beperking der staatloosheid (Trb. 1967, 124), het op 6 mei 1963 te Straatsburg tot stand gekomen Verdrag betreffende beperking van gevallen van meervoudige nationaliteit en betreffende de militaire verplichtingen in geval van meervoudige nationaliteit (Trb. 1964, 4) en de op 13 september 1973 te Bern tot stand gekomen Overeenkomst inzake beperking van het aantal gevallen van staatloosheid (Trb. 1974, 32), aanleiding bestaat de Wet van 12 december 1892, Stb. 268 op het Nederlandschap en het ingezetenschap aan een algehele herziening te onderwerpen en ter vervanging van die wet nieuwe, algemene bepalingen omtrent het Nederlandschap vast te stellen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, de bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder

- a. Onze Minister: Onze Minister van Justitie van het Koninkrijk;
- b. meerderjarige: hij die de leeftijd van achttien jaren heeft bereikt of voordien in het huwelijk is getreden;
- c. moeder: de vrouw die het kind ter wereld heeft gebracht;
- d. vader: de man tot wie het kind, anders dan door adoptie, in de eerste graad in opgaande lijn in familierechtelijke betrekking staat;
- e. vreemdeling: hij die de Nederlandse nationaliteit niet bezit; en
- f. staatloze: hij die geen nationaliteit heeft of wiens nationaliteit niet kan worden vastgesteld.

Artikel 2

De verkrijging en het verlies van het Nederlanderschap hebben geen terugwerkende kracht.

HOOFDSTUK 2. VERKRIJGING VAN HET NEDERLANDERSCHAP VAN RECHTSWEGE

Artikel 3

1. Nederlander is het kind waarvan ten tijde van zijn geboorte de vader of de moeder Nederlander is, alsmede het kind van een Nederlander die voordien is overleden.

2. Het op het grondgebied van Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, of aan boord van een in Nederland of de Nederlandse Antillen te boek gesteld zeeschip of luchtvaartuig, gevonden kind wordt aangemerkt als het kind van een Nederlander tenzij binnen vijf jaren, te rekenen vanaf de dag waarop het is gevonden, blijkt dat het kind door geboorte een vreemde nationaliteit bezit.

Artikel 4

1. Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling die door een Nederlander wordt erkend.

2. Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling die zonder erkenning door wettiging het kind wordt van een Nederlander.

3. Het kind van degene die door erkenning of door wettiging het Nederlanderschap verkrijgt, deelt in die verkrijging.

Artikel 5

1. Nederlander wordt de minderjarige vreemdeling, wiens adoptief-vader of adoptief-moeder op de dag waarop de adoptie haar gevolgen verkrijgt, Nederlander is.

2. Het kind van degene die door adoptie het Nederlanderschap verkrijgt, deelt in die verkrijging.

3. Voor de toepassing van de bepalingen van de beide voorafgaande leden wordt onder adoptie verstaan een door een bevoegde autoriteit na een behoorlijk onderzoek tot stand gebrachte familierechtelijke band tussen een kind en een echtpaar, die geheel in de plaats treedt van de familierechtelijke band tussen het kind en een of beide ouders.

HOOFDSTUK 3. VERKRIJGING VAN HET NEDERLANDERSCHAP DOOR OPTIE

Artikel 6

Door het afleggen van een daartoe strekkende verklaring verkrijgt het Nederlanderschap:

a. de meerderjarige die in Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, is geboren en aldaar sedert zijn geboorte, woonplaats of werkelijk verblijf heeft, mits hij de leeftijd van 25 jaren nog niet heeft bereikt;

b. degene die in Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, is geboren, aldaar tenminste drie jaren woonplaats of werkelijk verblijf heeft en hetzij sedert geboorte staatloos is, hetzij geboren is uit een eveneens in Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, geboren vader of moeder, mits hij de leeftijd van 25 jaren nog niet heeft bereikt.

Voor een minderjarige moet de verklaring worden afgelegd door zijn wettelijke vertegenwoordiger.

HOOFDSTUK 4. VERLENING VAN HET NEDERLANDERSCHAP

Artikel 7

1. Met inachtneming van de bepalingen van dit Hoofdstuk verlenen Wij op voordracht van Onze Minister het Nederlandschap aan vreemdelingen die daarom verzoeken, indien zij in de Nederlandse of Nederlands-Antilliaanse samenleving zijn ingeburgerd.

2. Ten aanzien van hen die woonachtig zijn in de Nederlandse Antillen adviseert Onze Minister van Justitie van de Nederlandse Antillen omtrent het verzoek.

Artikel 8

1. Voor verlening van het Nederlandschap overeenkomstig artikel 7 komen slechts in aanmerking verzoekers:

- a. die meerderjarig zijn;
- b. tegen wier verblijf voor onbepaalde tijd in Nederland onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, geen bezwaar bestaat; en
- c. die tenminste vijf jaren onmiddellijk voorafgaande aan het verzoek in Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, woonplaats of werkelijk verblijf hebben gehad, met dien verstande dat die termijn op twee jaren wordt gesteld voor degenen die in totaal tenminste tien jaren in Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, hebben gewoond.

2. Het in het eerste lid, onder c bepaalde geldt niet met betrekking tot een verzoeker die hetzij te eniger tijd het Nederlandschap of de staat van Nederlands onderdaan-niet-Nederlander heeft bezeten, hetzij sedert tenminste drie jaren de echtgenoot is van een Nederlander, hetzij tijdens zijn meerderjarigheid door erkenning of wettiging het kind is geworden van een Nederlander, dan wel geadopteerd is door ouders, van wie in elk geval één het Nederlandschap bezit, mits de adoptie voldoet aan de omschrijving van artikel 5, derde lid.

Artikel 9

1. Een verzoek van een vreemdeling die voldoet aan de bepalingen van de beide voorgaande artikelen wordt niettemin afgewezen, indien

- a. op grond van het gedrag van de verzoeker ernstige vermoedens bestaan dat hij gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden, de volksgezondheid, of de veiligheid van het Koninkrijk; of
- b. de verzoeker die een andere nationaliteit bezit, niet het mogelijke heeft gedaan om die nationaliteit te verliezen, dan wel niet bereid is het mogelijke te zullen doen om, na de totstandkoming van de naturalisatie, die nationaliteit te verliezen, tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden verlangd;

c. de verzoeker, op wie één van de uitzonderingen van artikel 8, tweede lid, van toepassing is, woont in het land waarvan hij onderdaan is.

2. Indien de verzoeker het Nederlandschap heeft verloren ingevolge artikel 16, eerste lid, kan het verzoek op de in het voorgaande lid onder a omschreven grond alleen worden afgewezen, indien hij binnen een periode van 10 jaren voorafgaande aan het verzoek veroordeeld is wegens een strafbaar feit tegen de veiligheid van het Koninkrijk of is veroordeeld tot een gevangenisstraf van tenminste 5 jaren wegens een ander strafbaar feit.

3. De beslissing op het verzoek kan ten hoogste twee maal een jaar worden aangehouden, indien gereede twijfel bestaat ten aanzien van de inburgering van de verzoeker of wanneer het onderzoek naar zijn gedrag met het oog op de in het eerste lid onder a genoemde gronden zulks gewenst maakt.

4. Beslissingen tot afwijzing of aanhouding van verzoeken tot verkrijging van het Nederlandschap kunnen door Onze Minister worden genomen.

Artikel 10

Wij kunnen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, in bijzondere gevallen het Nederlanderschap verlenen met afwijking van het bepaalde in artikel 7, eerste lid en artikel 8, eerste lid, onder a en c, en artikel 9, eerste lid, onder c.

Artikel 11

1. Het minderjarige niet-Nederlandse kind van een vader of moeder aan wie het Nederlanderschap is verleend deelt in deze verkrijging, tenzij te zijnen aanzien in het besluit een voorbehoud is gemaakt. De wettelijke vertegenwoordiger en het kind, mits het de leeftijd van 12 heeft bereikt, worden in de gelegenheid gesteld hun mening omtrent de medenaturalisatie kenbaar te maken.

2. Voor de toepassing van het bepaalde in het eerste lid wordt onder vader mede verstaan de adoptief-vader, onder moeder mede de adoptief-moeder, indien de adoptie voldoet aan de omschrijving van artikel 5, derde lid.

Artikel 12

1. Indien de verzoeker geen geslachtsnaam of voornaam heeft of indien de juiste spelling daarvan niet vaststaat, zullen deze in overleg met hem worden vastgesteld bij het besluit waarbij het Nederlanderschap wordt verleend.

2. De naam van de verzoeker wordt zonodig in de in het Koninkrijk gebruikelijke lettertekens overgebracht en kan, indien dit voor de inburgering van belang is, met toestemming van de verzoeker bij het besluit tot verlening van het Nederlanderschap worden gewijzigd.

Artikel 13

Bij algemene maatregel van rijksbestuur worden regelen gesteld betreffende het voor de verlening van het Nederlanderschap verschuldigde recht, de gevallen waarin daarvan geheel of gedeeltelijk ontheffing kan worden verleend en de wijze waarop het moet worden voldaan.

HOOFDSTUK 5. VERLIES VAN HET NEDERLANDERSCHAP

Artikel 14

1. Behalve door het vervallen van de familierechtelijke betrekking waaraan het Nederlanderschap wordt ontleend ingevolge een van de bepalingen van de artikelen 3, 4 en 5 wordt het Nederlanderschap niet verloren dan krachtens een van de bepalingen van de artikelen 15 en 16.

2. Geen verlies van het Nederlanderschap uit welken hoofde ook heeft plaats indien staatloosheid daarvan het gevolg zou zijn.

Artikel 15

Het Nederlanderschap gaat voor een meerderjarige verloren:

- a. door het vrijwillig verkrijgen van een andere nationaliteit;
- b. door het afleggen van een verklaring van afstand;
- c. wanneer de betrokkene na zijn meerderjarigheid gedurende een ononderbroken periode van 10 jaren woonplaats buiten Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, heeft in het land waarin hij is geboren en waarvan hij eveneens de nationaliteit bezit, anders dan in een dienstverband met Nederland, de Nederlandse Antillen dan wel een

internationaal orgaan waarin het Koninkrijk is vertegenwoordigd, of als echtgenoot van een persoon met een zodanig dienstverband;

d. door intrekking van het besluit waarbij het Nederlandschap is verleend, welke kan plaatsvinden, indien de betrokkene heeft nagelaten na de totstandkoming van zijn naturalisatie al het mogelijke te doen om zijn oorspronkelijke nationaliteit te verliezen.

Artikel 16

1. Het Nederlandschap gaat voor een minderjarige verloren:

- a. door erkenning, wettiging of adoptie door een vreemdeling, indien hij diens nationaliteit daardoor verkrijgt, of deze reeds bezit;
- b. indien zijn vader of moeder vrijwillig een andere nationaliteit verkrijgt en hij in die verkrijging deelt of deze nationaliteit reeds bezit;
- c. indien zijn vader of moeder het Nederlandschap verliest ingevolge artikel 15, onder b, c of d;
- d. indien hij zelfstandig dezelfde nationaliteit verkrijgt als zijn vader of moeder.

Voor de toepassing van het bepaalde onder b, c en d worden onder vader, onderscheidenlijk moeder mede verstaan de adoptief-vader en de adoptief-moeder aan wie de minderjarige het Nederlandschap ontleent.

2. Het verlies van het Nederlandschap treedt niet in, indien en zolang de andere ouder het Nederlandschap bezit.

HOOFDSTUK 6. VASTSTELLING VAN HET NEDERLANDERSCHAP

Artikel 17

1. Een ieder die, buiten een bij enige in een der delen van het Koninkrijk gevestigde rechterlijke instantie of administratieve beroepsinstantie aanhangige zaak, daarbij onmiddellijk belang heeft, kan bij de rechtbank te 's-Gravenhage of, indien hij in de Nederlandse Antillen woonachtig is, bij het Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen een verzoek indienen tot vaststelling van zijn Nederlandschap of tot vaststelling dat hij het Nederlandschap niet bezit. Het verzoek kan ook strekken tot de vaststelling dat de betrokkene op een bepaald tijdstip het Nederlandschap al dan niet bezat.

2. Een verzoek als in het vorige lid bedoeld kan ook ten aanzien van een overledene worden gedaan.

Artikel 18

1. Omtrent verzoeken als bedoeld in het vorige artikel hoort de rechtbank, onderscheidenlijk het Hof van Justitie, het openbaar ministerie. Voor Nederland zijn de artikelen 429d, 429f–429i en 429s–429t voor het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van toepassing.

2. Voor de verzoeker en iedere andere belanghebbende staat van de beschikking uitsluitend beroep in cassatie open.

Artikel 19

Aan een onherroepelijk geworden beschikking, gegeven met toepassing van artikel 17, is elk met de uitvoering van enige wettelijke regeling belast orgaan gebonden.

Artikel 20

1. Indien in enige voor een rechterlijke instantie in Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, aanhangige zaak onzeker is of een bij

de zaak betrokkene al dan niet het Nederlandschap bezit of op een vroeger tijdstip bezat, kan de rechter terzake het advies van Onze Minister, onderscheidenlijk van Onze Minister van Justitie van de Nederlandse Antillen, vragen.

2. Indien in enige voor een administratieve beroepsinstantie in Nederland, onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen, aanhangige zaak een in het vorige lid bedoelde onzekerheid bestaat, houdt die instantie de behandeling van de zaak aan en vraagt zij terzake het advies van Onze Minister, onderscheidenlijk van Onze Minister van Justitie van de Nederlandse Antillen.

3. De behandeling van de zaak wordt terstond hervat zodra het in de vorige leden bedoelde advies is ontvangen.

HOOFDSTUK 7. VERKLARINGEN EN REGISTERS

Artikel 21

Tot het in ontvangst nemen van verklaringen tot verkrijging en van afstand van het Nederlandschap zijn bevoegd:

- a. in Nederland: de burgemeesters;
- b. in de Nederlandse Antillen: de door Onze Minister van Justitie van de Nederlandse Antillen aangewezen ambtenaren;
- c. in het buitenland: de Nederlandse diplomatieke en consulaire ambtenaren.

Artikel 22

1. Onze Minister houdt een openbaar register van:
 - a. de verklaringen tot verkrijging en afstand van het Nederlandschap;
 - b. de verlening van het Nederlandschap;
 - c. de intrekkingen, bedoeld in artikel 15, onder d.
2. Onder Minister van Justitie van de Nederlandse Antillen houdt een openbaar register van de in het eerste lid bedoelde akten welke betrekking hebben op personen die in dat land woonachtig zijn.

HOOFDSTUK 8. SLOTBEPALINGEN

Artikel 23

Wij kunnen bij algemene maatregel van rijksbestuur nadere regelen stellen ter uitvoering van deze Rijkswet.

Artikel 24

Deze Rijkswet kan worden aangehaald als «Rijkswet op het Nederlanderschap». Haar inwerkingtreding en de intrekking van de Wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap van 12 december 1982, Stb. 268, worden nader bij de Rijkswet geregeld.

HOOFDSTUK 9. OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel I

Nederlanders in de zin van deze Rijkswet zijn mede zij, die bij haar inwerkingtreding het Nederlandschap bezitten.

Artikel II

De in artikel 15, onder c, genoemde termijn vangt ten aanzien van Nederlanders die op het tijdstip van inwerkingtreding van deze Rijkswet woonplaats buiten het Koninkrijk hebben, aan op dat tijdstip.

Artikel III

1. Artikel 3 van deze Rijkswet is alleen van toepassing op kinderen geboren na de inwerkingtreding van deze Rijkswet.

2. Het niet-Nederlandse kind – daaronder begrepen een adoptiekind, mits de adoptie voldoet aan de omschrijving van artikel 5, derde lid – van een vrouw die Nederlander is of – indien zij is overleden – ten tijde van het overlijden Nederlander was, verkrijgt, indien het op het tijdstip van inwerkingtreding van deze Rijkswet de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt en niet gehuwd of gehuwd geweest is, het Nederlanderschap door het afleggen van een daartoe strekkende verklaring. Voor hen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt moet de verklaring worden afgelegd door de moeder of – indien deze is overleden – door de wettelijke vertegenwoordiger. Deze verklaringen moet worden afgelegd binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze Rijkswet.

Artikel IV

De vrouw die het Nederlanderschap heeft verloren door of in verband met haar vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet gesloten huwelijk, verkrijgt het Nederlanderschap door het afleggen van een daartoe strekkende verklaring, welke moet worden afgelegd binnen een jaar na de ontbinding van dat huwelijk of binnen een jaar nadat zij van die ontbinding heeft kunnen kennis nemen. Deze verkrijging werkt terug tot de datum van ontbinding van het huwelijk.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad en in het Publicatieblad van de Nederlandse Antillen zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De staatssecretaris van Justitie,